

Szlávjaink Oroszország ellen.

A szófiai Kambana írja: Amíg Oroszország nagy erőfeszítésekkel a kettős monarchia szlávjait mindenféle ígéretekkel magához akarta és akarja csalogatni, addig ugyanezek a szlávok hőiesen küzdenek az oroszok ellen és meg tudnak halni csak azért, hogy lerázzák magukról az orosz liga veszélyét. Oroszország szociális és politikai rabszolgái fel fogják szabadítani a szlávokat, akik pedig összes fajrokonai közül a kultúra legmagasabb

pontján állanak a monarchiában. Egy esetleges orosz győzelem a természetnek is szörnyű botlása volna és kiforgatná a történelmet és a multat.

A konstantinápolyi Tanin azt írja, hogy csodálatos erőt mutatott az osztrák-magyar hadsereg, amikor a nagy túlerőben levő orosz sereget offenzívájában feltartóztatta. Csak úgy történhetett ez, hogy magyarok, németek, szlávok és románok egyforma hűséggel és lelkesedéssel működtek össze.

Egy sebesült katona háborús naplója.

— A zaklikovi csata. —

Augusztus 16. A tegnapi megerőltetett mars után a mai reggeli órákat a feltört lábák ápolása vette igénybe. A tőlünk 50 lépésnyire folyó kis eszményben fél meztelen katonákat látni, akik hólyagokkal borított lábaikat áztatták. Másfelől a század szanitései köztögezték a bakancsok által okozott nyers sebeket. Ugy 10 óra felé nagy éhesen megrohantuk a falut. Óriási előnnyel tért vissza az, aki a szláv nyelvek valamelyikét bírta s így magát a lengyel parasztokkal megértethette. Ilyen szerencsém volt nekem is a cseh nyelvvel. A csekély cseh tudományhoz rajzoltam a falra egy tojást s így adtam tudtára a lengyelnek, hogy mit akarok. Egy egész tele sapka tojással tértem vissza. Délután már kedélyesebb volt a hangulat, mert akkor már a tó szélén és a patak mentén bogarászó kacskákkal és tyukokkal megbarátkoztunk s beszédbe elegyedtünk velük, természetesen a magyar csirkefogószat nyelven.

Augusztus 17-én. Fáradalmunkat alig pihentük ki, ismét nagyobb gyakorlatok és szolgálattételek következtek. Ezek után ismét élelmiszer után néztünk. Már sokkal nehezebb volt valamit találni a faluban, mert a sok kaona mindent felemészített. Jó barátain: Zugführer Földes, önkéntes káplár Zünder és én elindultunk hajtóvadászatra. Egy liternyi tejet, egy darabka vaját, egy kosár burgonyát és egy nagyon sovány kacsát tudtunk szerezni. Ezt a készletet a holnapi ünnepre szántuk.

Augusztus 18. Ismét nagy ünnep. Öfelsége születésnapja, mely tábori misével és más ünnepi aktussal járt. No de legalább nem volt foglalkozás, mert ez nagy ünnep ám! A céco után engem két társam egyhangulag ki-nevezett szakácsnak. Leraktam a katonásdít, felgyürköztem s be a házigazda konyhájába, ahol a kacsát — mintegy vészt sejtve — szörnyen hápogva fogadott. Utcuneki egy ott heverő baltának, leütöttem vele a kacsát fejét, egy-kettőre kitéptem teste ékességét, ami ki nem jött, szabad tüzhely fölé tartva, lepörköltem. Hozzá fogtam azután az én kis feleségem főzésitudoományából elsajátított szegedi kacsapaprikás főzéséhez. Előkerült egy rossz, körülbelül nyolc literes fazék, mint a háziasszony összes főző konyhai felszerelése. Nem volt több, hát így kellett magamon segíteni. Alapos kisurolás után a komcs edény a tűzre került, bele a kománi-konyhán esent kókusz zsirt és a három fej vöröshagymát, amelyet a faluban még fel tudtam hajszolni egy órai jel és magyarázás után. Alig, hogy sutorogni kezd a hagymás zsir, már beállít az én Zünder káplárcm mint kukta azzal, hogy had kóstolja meg azt a híres szegedi paprikást. Mondtam neki, hogy ehol van a s mutattam neki a pad végén összedarabolt vézna husu kacsát. Erre csak ennyit mondott jó zalamegyeihez illő módon: A rossz seb

egy meg azt a gézengáncsos nyaku kacsát, de lassan készül.

Azonban csak elkészült a kacsát burgonyával. A szaga már megért hat menázsit. Odá is sereglett az egész század a jó illatra. Mivel hogy egy barátunk, Láng önkéntes oly rettentően nyalta a száját ártatlan kinjában, hát meghívtuk vendégnek. De nem érdemelte meg, mert a püspökfalatot előre kikapkodta a fazékból. Nagyszerű étvágygyal fogyasztottuk el a 8 liter kacsapaprikást s ittunk rá bor és sör hiányában fél liter jó lengyel pálinkát. De alig hogy a jó viccel pálinkázott szakács-dicséret elhangzott, jött a napos és jelentette, hogy az egész század szolgálataba megy. Mentünk is. Én Bereitschafts ordinánc voltam. Tudják mi az? Ugye nem? No majd ha lesz magyar vezényszó akkor mindenki fogja tudni, hogy én mi voltam.

Augusztus 19. Szolgálattunk 24 óráig, vagyis ma délig tartott. Így hát baka nyelven mondván: megcsaptuk a rukkolást. Míg a többi század kint a mezőn gyakorlatozott, addig mi gulába rakott fegyver mellett hűseltünk a fák alatt. De délután mi is kirukkoltunk, a tábori sátor építést tanultuk. Haza jövet megtudtuk, hogy mészárosaink ma este 6 óra tájban 12 drb marhát vágnak. Nem szóltam senkinek, csak Zündernek annyit, hogy zsirt, hagymát és sőt csapjon a komisz konyhán, én hozom a többi. Már ég végeztek a marhák fejbe verésével nyuzás és boncolással és én még mindig nem tudtam szerezni semmit. Egyszer azonban félre néztek valami csoda végett a mészárosok, valami lány volt a do-logban, addig én szépen megcsaptam egy hatalmas vesét velővel, elsomfordáltam onnan és igyekeztem haza zsákmányommal. Fél óra múlva már a szabad tüzhelyen, a rőzse tűzén pirult az illatos vese-velő. Elkészült, el is fogyasztottuk hárman, de alig végeztünk vele, jött a napos s engem a vese végett raportra bestimmelt. Hát majdnem kikíváncozott belőlem a cselekvés tárgya — a lepott vese-velő. Azután tudtam meg, hogy a napos viccelt, mert ő látta, amikor elemeltem a menázsit.

Augusztus 20. Ma reggel már 4 órakor jött az avizó, hogy indulunk V-ról. Szent István napja van, de mi sem látszik sem a tiszt urakon, sem rajtunk, legtöbb nem is tudja, hogy magyar ünnep van. Nyolc óras mars után megérkeztünk R-am Saan nagyobb mezővárosba. Itt az egészben az a nevezetes, hogy bezárták előttünk a pajta ajtókat, így hát minden ajtót be kellett törnünk, hogy bemehessünk.

Augusztus 21. Induláskor már töltött fegyverekkel haladtunk az orosz határ felé. Nappal meglehetősen meleg volt. A portenger ködként lepte el a mezőt, mintha csak azt akarná, hogy észrevétlen menjünk ezután. Dél előtt 10 óra tájban keltünk át a Szaan fo-

lyón, egy e célra épített hídron, mely nemcsak erősen, de nagyon szépen is volt építve. A déli órákban menácsi volt egy erdőben, amikor egy óráig tartó napfogyatkozást észleltünk. Innen elindulva meglehetősen erős marsal mentünk egész D-ig, ahol az a nem éppen kellemes meglepetés ért, hogy a 12. századot szolgálatra rendelték. Ez volt a legszélső község a határon. Meg is kezdtük az éjjeli szolgálatot. De egy kis szerencse mégis ért bennünket. Ugy fél 9 óra tájban másik századot állítottak fel helyettünk. Mi pedig bevonultunk a faluba s egy félíg kész pajtát elfoglaltunk. Mivel nem volt mire feküdni, ucu fel a tetőre, leszártuk az összes szalma kényeket a pajtáról, hogy fekhelyünket kellemessé tegyük.

A szegedi középiskolák a háború tanévében.

(Saját tudósítónktól.) A középiskolák nagy részének épülete kórházzá van átalakítva. Az iskolákba beiratkozott tanulók egy-két intézetben vannak elhelyezve; a tanórákat dél előtt és délután tartják az iskolákban s a máskor párhuzamos osztályok az idén megszüntek, helyiség és tanerők hiánya miatt. Az állami főreáliskolában délutánonként az állami főgimnázium növendékei tanulnak. A tanári terem egy külön kis szobában van s mint az igazgató kijelentette, a sok helyiség dacára meglehetősen szűken vannak az épületben. A felsőkereskedelmi a Madách-utcai polgári fiúiskola helyiségeiben tart előadást, beosztott órarenddel, hol délelőtt, hol délután. Rendkívüli tantárgyakat nem adnak elő, sőt az idén a testgyakorlást is kitörtölték a tanrendből.

Az állami főgimnáziumba 680 rendes, 15—20 rendkívüli tanuló iratkozott be. A magántanulók legnagyobb része leány-növendék, kiknek Jankovich Béla dr. közoktatásiügyi miniszter ismételten megengedte a demonstratív tantárgyak hallgatását. Kárpáti Károly dr. igazgató kijelentette, hogy az idei létszám majdnem rendes. Párhuzamos osztályokat még nem létesíthettek, mert a főreáliskolában nincs annyi hely. Különbösen is a tanárok közül többet beszólitottak katonai szolgálattételre.

A főreáliskolába körülbelül 500 tanuló iratkozott be.

Homor István igazgató a Délmagyarország munkatársa előtt úgy nyilatkozott, hogy a redukált vonatkozlekedés miatt még sokan nem jöttek be Szegedre, kik már csak miniszteri engedéllyel, folyamodással iratkozhatnak be rendes tanulókkul.

A felsőkereskedelmi tanulói közül sokat visszatartott a háború. Tóth József igazgató szerint sokat üzletekbe tartottak otthon, kik egyáltalán nem jöttek be jelentkezni. A felsőkereskedelmiben emiatt sokkal kevesebb a diákok létszáma. A felsőbe 160, a középsőbe és az alsóba 120—120 tanuló iratkozott be. Az első kerületi polgáriba eddig 500.

A városi főgimnáziumba, melynek épülete szabad, mert nem alakították kórházzá, majd 600 tanuló iratkozott be.

A női felsőkereskedelmi iskolának 150 növendéke van.

Ezek a számadatok bizonyítják, hogy Szegeden lényegtelenül kevesebb a tanulók száma, mint tavaly volt. Minden esetre befolyásolta a háború a rendszeres oktatást, de lehet idő arra is — mint egyik főtörzssorvos kijelentette, — hogy esetleges járványok terjedése miatt a csapatkórházat járványkórházzá kell majd átalakítani s akkor az iskolákat folytatódólagosan tartalékkórházakká kell átalakítani.

BAROSS

ÉTTEREM ÉS NAGY SÖRCSARNOK

SZEGED, DUGONICS-TÉR 11. SZ.

Legkellemesebb nagyterasszal

Családok és szalmabúvógyek találkozó helye.

Napl és havi abszonnensek.

Kitűnő italok. • Elsőrendű magyar és francia konyha! • Pontos kiszolgálás.

◀ Naponla ERDÉLYI KALMAN elsőangu zenekara játszik felváltva! ▶